

Goering grozi katoličanom - Oviranje vladnega programa

Pruski premijer in minister zrakoplovstva v Nemčiji general Goering napoveduje boj nemškim katoličanom in katoliški cerkvi v Nemčiji. — Danih obljub v konkordatu z Vatikanom se Hitler ne drži.

Berlin, Nemčija. — Skrajno napete razmere, ki vladajo med nemškimi katoličanom in Hitlerjevimi rujavimi fašisti v Nemčiji že dalj časa, so se zadnja dva dni še bolj poostri. Protest Vatikana samega, v katerem se ostro oboja taktika Hitlerjeve administracije napram katoličanom in katoliški duhovščini v Nemčiji je, kakor vidno hudo zbadala v oči Hitlerja in njegove pristaje.

Včeraj je prišel uradno na plan general Herman Goering, Hitlerjeva desna roka pri vladanju Nemčije ter je napovedal uradni boj proti katoličanom in katoliški duhovščini v Nemčiji. Vzrok za ta vladni in uradni nastop proti katoliški cerkvi v Nemčiji se navaja, da katoliška duhovščina preveč politikuje, se preveč vmešava v politiko in se ne drži meje svoje profesije. Enake vzroke so podajali še vedno liberalni in razni radikalni krogi, kadarkoli je nastala v katoliški državi borba med njimi in katoliškimi. Resnica je seveda čisto drugačna. Hitlerjeva administracija namreč si lasti izključno pravico, da sme uvajati in izvajati vse razne zakone, ki so v direktnem nasprotju z božjimi in cerkvenimi postavami. N. pr. sterilizacija. Predstojniki katoliške cerkve ostro ugovarjajo, da bi se izvrševala sterilizacija nad katoličani. Tako tudi pri vzgoji, duhovniki zahtevajo, da se da katoliškim šolam iste pravice, kakor drugim šolam v državi. Zahtevajo svobodo pri izvrševanju verskih dolžnosti pa tudi pri vzgoji mladine v svojem duhu. Vlada pa posega z vso brezobzirnostjo v vse te zadeve, ne glede na to, če pri tem krši pravice in svobodo katoličanov. In to kljub temu, da je Hitler sam dal Vatikanu uradno obljubo v konkordatu, da se katoliški cerkvi v Nemčiji jamči, in daje vse take svobode, kot je vzgoja katoliške mladine itd. Zdaj pa, ko vlada svoje dane obljube krši in ko cerkveni predstojniki in Vatikanski sam proti kršitvam protestirajo, se fašisti Goering skrije za hrbet države in pravi, da je treba odločno nastopiti proti politikujoči duhovščini.

Taktika, ki se jo zdaj poslužil Goering je stara, ki se jo nasprotniki katoličanstva poslužujejo vedno, ko se gre za boj proti katoličanom. In kakor z njo drugi niso uspeli, tako tudi Goering ne bo, pa naj še tako trdo stopa s svojimi pruskimi škornjami.

PLIN EKSPLODIRAL V RUDNIKU

Van Lear, Ky. — V tukajšnjem bližnjem rudniku Hillsdale Coal Mine je eksplodiral plin. Razstrelba je zasula deset rudarjev, o katerih se ne ve, so li živi ali mrtvi. Zasuti dohod, ki vodi do njih je na daleč zasut. Reševalni delavci, ki odkopavajo pot do njih so na delu noč in dan. Krivda za to nezgodo je na strani družbe, ki dokaj zanikerno skrbi za varnost v rudniku.

IZ JEKLARSKE INDUSTRIJE

Produkcija jeklarske industrije se je dvignila nad 40% od leta 1933.

Pittsburgh, Pa. — Statistika jeklarske produkcije v Združenih državah kaže, da se je ista v prvi polovici letošnjega leta dvignila za 40% višje od prve polovice leta 1933. To poročilo kaže, da se je torej obrat v železni industriji zdajno opomogel in dvignil. K temu dvigu v tej industriji je veliko pripomogel veliki vladni načrt za obširna javna dela, kot gradnja velikih jezdov, mostov in cest, pri katerih se porabi velike količine jekla in železa.

Jeklarska industrija je sicer še daleč od svoje normalnosti, predno bo tam, kakor je bila n. pr. pred depresijo. Vendar pa vsa znamenja kažejo, da je na potu splošnega okrevanja. Velike jeklarske družbe so uredile svoje finance in obveznosti, zaposlujejo več delovnih moči, kar je znamenje, da se razmere v tej industriji nekako stabilizirale in kažejo na bolje.

KRALJ ETIJOPIJE POZIVLJA SVOJE LJUDI NA BOJ PROTI ITALIJI

Addis Ababa. — Haile Selassie, kralj Etiopije je včeraj imel svoj že dolgo naznanjeni govor in oklic na svoje narode, katera je govoril prer svojim ministrom svetom in pred zastopniki svojih narodov, katerim vlada. V svojem govoru je pozival svoje ljudi, da naj se borijo z vsem pogumom do zadnjega krova in do zadnjega dihlaja za svojo domovino proti Italiji, ki se pripravljala za napad njihove domovine. Naša domovina, ki je že 6000 let neodvisna država, ne bo dovolila nikdar, da bi prišla pod protektorat, kake tuje države, je povdarjal kralj Selassie.

ZASLEDVANJE MORILCA SE NADALJUJE

Chicago, Ill. — Slučaj umora Ervin Langa, ki je bil umorjen na tako brutalen način in o katerem slučaju se je že podrobneje poročalo, še vedno ni popolnoma razščiščen, ker oblastem se doslej še ni posrečilo prijeti najetega Kitajca Harry Junga. Državni pravnik je zaukazal preiskovalnim organom, da naj pazijo na vse znanee in prijatelje Junga, ker najbrže bo, da Jung je še vedno kje skrit v Chicagu pri svojih znanjih, ki ga skrivajo in ne izdajo. Jung ima, kakor se je zadnje dni pronašlo več sodniških rekordov, v katerih je bil tožen za razne zločine tekom zadnjih petih let.

DEBATA O ZLATU

V senatu se je razvila vroča debata o razsodbi vrhovnega sodišča o zlatih obveznicah.

Washington, D. C. — Odsek za bančne in denarne zadeve, kateremu so predložili razni senatorji svoje predloge v korist zveznih obveznosti, ki so jih prejšnje administracije zadržale s posebnimi kontrakti za izplačilo v zlatu, kot so to vojni boni, itd. je obravnaval o teh predlogih se naj li predložijo senatski zbornici ali ne. Proti predlogom in v zagovor sedanjih administracij je nastopal generalni zvezni pravnik Cummings, ki dokazuje na vse način pravilnost v ravnanju in postopanju administracije. Proti administracijskemu ravnanju in ukinitvi izplačil v zlatu pa so nastopali senatorji Glass iz Virginije, in McAdoo iz Californije, oba demokrate, ki sta pa odločno zato, da Združene države obdržijo svojo častno besedo in svoje pogodbe, za izplačila v zlatu. MacAdoo izjavlja, ako ta dežela umakne svojo častno besedo, ki jo je dajala tiskano na vsakem vladnem bondu o izplačilu v zlatu tedaj ne bo narod nikdar več zaupal kakim vladnim obljubi. pa bodi to v kakoršnekoli slučaju.

LAVAL KRITIZIRAN

Pariz, Francija. — Na vladno odredbo, da se ima znižati vsem državnim nameščencem plače za 10%, kakor tudi vse penzije in druge obveznosti, ki jih more kontrolirati in dolovčati vlada v slučaju nujne potrebe, je odjeknil v vseh delovnih krogih silovit protest. Organizacije javnih nameščencev grozijo z odločnim nastopom, če treba tudi s stavkami, da ne pride do znižanja plač, s katerim delavci že sedaj zelo težko izhajajo. Kako stališče bo zdaj zavzela vlada se še ne ve. Eno je gotovo, da vlada nima nobenih drugih virov, da bi z njimi uravnesila proračun. Državni nameščenci in delavci pa na vso moč ugovarjajo, da zakaj naj bi ravno delavci morali plačati ceno za balanciranje proračuna. Ako vlada ne odneha od svojega načrta zna priti do resnih socialnih konfliktov.

ROBOTI NA MORNARIŠKIH MANEVRIH

Liverpool, Anglija. — Angleški mornariški manevri, ki se vrše ta teden v severnem morju ob obrežju so dokaj zanimivi. Zračni škvadroni, ki jih vodijo roboti, to so "mehanični piloti," ki jih dirigirajo potom radio valovja, tvorijo napadalne zračne flotile. Proti tem napadom se mora braniti angleško brodovje in ščititi obrežje. Te manevre opazuje angleški kralj sam, ki se mudi na oddihu na severnem delu obrežja.

PARNIK KOLIDIRAL

Seattle, Wash. — Parnik Niagara je sinoči klical na pomoč, ko je malo preje zavozil in močno trčil v parnik King Egbert, kakih 23. milj od Race Rock od Victoria, B. C. Poškodbe so popravili in parnik Niagara, ki je na poti v Avstralijo iz Kanade je vožnjo nadaljeval.

KRIŽEM SVETA

Hankow, Kitajska. — Misijonarji, ki so se umaknili pred povodnjami v severnem delu Kitajske izjavljajo, da je letošnja povodenj na Kitajskem najbolj katastrofalna iz zadnjih 800 let, kar jih beležijo kitajski zgodovinski zapiski. V dolini in nižavah ob rumeni reki je nad 1 milijon ljudi brez strehe in vsakih sredstev. V več krajih se pojavlja že tudi kolera.

St. Nazaire, Francija. — V tukajšnji francoski ladjedelniški so začeli graditi novi lahki moderni križar, ki bo nosil ime Marseilles. Na krovu bo vozil seboj 4 mornariška letala, in 6 palčne topove. Vseboval bo 7600 tonov in se bo lahko izredno hitro gibal. Vozil bo 31 vozlov na uro.

Taihoku, Japonska. — Na Formoski otoku se je zopet pojavil potres, ki je zahteval 49 človeških žrtev in 144 ljudi je težko poškodovanih. Potres je razdejal 234 hiš in raznih poslopj, kar sega v visoko svoto materialne škode.

Mexico City, Mehika.

Iz Guadalajara poročajo, da je pri spopadu med uporniki, ki se je dogodil v torek ponoči med vladnimi oddelki in uporniki, ki se skrivajo po tukajšnjem gorovju, padel vodja upornikov Giuseppe Candorza, kateri je imel na vesti mnogo ropov in zlih činov.

ZMEDA NA VSEH KONCIH

Odkar je prizivno sodišče v Bostonu razsodilo proti AAA, nihče ne ve pri čem je.

New York, N.Y. — Razsodba prizivnega sodišča v Bostonu, da vladna ustanova Agricultural Adjustment Administration (s kraticami AAA) ni ustavna in da pobiranje davkov pri prodaji moke, bombaža, živine in drugih takih predmetov od katerih se pobira takozvani "procesni davki," ki gre v fund za izplačila bonusa onim farmerjem, ki so po vladnem načrtu omejili svoje sešve in pridelke za 25%, je povzročila vsepovsod zmedo. Vladni agenti in kolektorji tega davka ne vedo, ali imajo zdaj kako pravico kolektirati te davke ali ne. Veliko številno klavnic, od katerih se pobira tozadevni davek od klavnine živine dolguje že po 3 in 6 mesecev te davke, ki znašajo več kakor 90 milijonov dolarjev. Ti se sedaj vselej ter smatrajo, da jih je razsodba proti AAA rešila te odgovornosti. Poljedelski department pa ugovarja, češ, da do dneva razsodbe so vsi dolgovje za te vrste davke obvezni, ker se je iz tega fonda do tedaj tudi farmerjem izplačevalo bonus.

Da se reši to vprašanje, bo treba zopet pred sodišče, katera so pa zadnje čase vsa proti vladnim ustanovam. O tem perečem vprašanju bo gotovo prihodnje dni razpravljali tudi kongres, od katerega se pričakuje, da bo sprejel gotove odredbe, s katerimi bo zavaroval vladne ustanove, ki izvršujejo program New Deal, proti raznim razsodbam, ki se izrekajo iz političnih motivov.

VODITELJA TRETJE STRANKE

Gorenja slika kaže Alfred Bingham (levi) tajnik, ter Paul H. Douglas, profesor na čičaški univerzi, začasni predsednik, ki sta bila izvoljena pred kratkim na konvenciji, ki se je vršila v Chicagu.

Iz Jugoslavije.

Dan hudih nesreč v Škofji Loki, kjer so se pripetile v teku ene dobre ure kar štiri nesreče, med katerimi so bili trije smrtni slučaji. — Dobra ječmenova letina v Slovenskih gorah. — Razne novice.

Nesreča za nesrečo Škofja Loka, 30. junija. — Na Vidov dan je bila smrtna žrtev v Škofji Loki tako bogata, da zaradi zaporedno se vrstečih smrtnih slučajev niso ljudje razpravljali o ničemer drugem, kot o ne navadno čudnem naključju usode, ki je ugonobila troje človeških življenj, drugega za drugim.

Okolu druge ure popoldne je prispel pred hišo trgovca z deželimi pridelki Ivana Koširja, 32 letni hlapec Janez Alič, doma s Poljanskega, da naloži za svojega gospodarja Martina Rižnarja, mlinarja in žagarja iz Bukovega vrha, turščico. Hlapec je nekaj tovorov že naložil, ko ga je obšla slabost. Trgovec Košir je še videl, kako se Alič nekam čudno mota pod vozom, ni pa mogel niti misliti, da so njegovi trenutki že šteti. Ko se je trgovec čez nekaj časa povrnil, je Alič že mrtev ležal pod vozom kraj ceste. Hlapec je imel staro srčno hibo, ki je povzročila naglo smrt vestnega uslužbenca in dobrega človeka.

Drugo življenje je prenehalo biti pri Hudičevi brvi, kjer se je v skalah ubil 26 letni gojenec mlekarke šole Avgust Konečnik. Ker je ves dan tako silno žgalo, se je fant pred neznoznano vročino zatekel v vodo. Navzlic prepovedi šole in drugim opominom pa je rinit med skale ter začel od tam skakati v globoke in z vrtnici obdane tolmune. Nekajkrat je srečno skočil, potem pa ni mogel več na površje. Vrtnice ga je vrgel ob skalo in smrtno poškodoval. Pretres možganov in notranje poškodbe so bile tako hude, da na rešitev ni bilo moč goče misliti. Poizkusili so sicer marsikaj, da bi mu ohranili življenje, a bilo je vse zaman.

Ko je bilo radi teh dveh nesreč še vse razburjeno, se je že širila tretja vest, da je v Selščici utonil neki kaplar. Sprva se vest ni smatrala za resnično, žalostno dejstvo je pa bilo kmalu potrjeno. Loški vojak imajo namreč svoje kopališče pri električni centrali v Vincarjih, kjer sta se v petek kopali dve četi in pri tem se je zgodila nesreča, da je utonil 22 letni kaplar Bačo Kuč, doma iz Črne gore.

Pa kakor bi vsega hudega še ne bilo dovolj. Še četrta nesreča se je pripetila v tovarni "Sešir", kjer so instalirali nov parni kotel. Ko je stal v njegovi bližini inž. Ivo Stojkovič, je po nesrečnem naključju udarila para, mešana z oljem, ter inženjerja hudo oparila po obrazu. Brž so poslali po avtomobil, ki je prepehjal ponesrečenca v ljubljansko bolnišnico.

Redka slavnost v Novem mestu

V nedeljo 14. julija je pel v novomeški franciskanski cerkvi novo mašo p. Benjamin Tomšič, sin ugledne novomeške družine. — To je prva nova maša v franciskanski cerkvi v Novem mestu, po 48 letih. Leta 1892 je

namreč v tej cerkvi daroval novo mašo p. Jeronim Knoblehar, ki je bil pred nekaj leti tudi v Ameriki in je nekaterim rojakom gotovo še znan.

Cerkveno odlikovanje

Za duhovna svetnika lavantinske škofije sta bila imenovana bogoslovni profesor Dr. Vinko Močnik in spiritual Anton Karo, oba v Mariboru.

Ječmen kaže dobro

Ptuj, 27. junija. — Veliko je veselje kmetov v Slov. gorah, da kaže letos ječmen zelo dobro, in vse izgleda, da ga bo več kakor druga leta. Že dolgo ni imel ječmen tako lepo razvitega klasja, kakor leto. Ponekod ga že žanjejo, večinoma pa še zori. Karor se zavladala spomladi po kmetiskim domovih Slovenskih goric žalost, ko so grozili mravci s svojo uničevalno močjo, tako se spreminja žalost sedaj v veselje, ko gleda kmet lepo oblozrno hibo, ki je povzročila naglo smrt vestnega uslužbenca in dobrega človeka.

Hudi nalivi

Kakor se poroča, so bili proti koncu junija v okolici Skopljaja veliki nalivi, ki so povzročili nevarno poplavo Markove reke. Tudi železniška proga je bila pod vodo in je bil radi tega železniški promet za nekaj časa ukinjen. Markova reka in njeni pritoki so poplavlili preko 150 oravov njiv in travnikov ter porušili nekaj mostov. Škoda je cenjena nad pol milijona dinarjev.

Tudi goljufati znajo

Posestnika Janeza Ferka od Sv. Trojice na Štajerskem, je neki neznanec opijanal, nato ga pripravil do tega, da je podpisal pogodbo za prodajo svojega posestva za znesek 25.000 do 30.000 dinarjev ter istočasni prejem 6000 dinarjev, ki jih pa v resnici ni dobil. Ferk, ko se je streznil, je zadevo prijavil orožnikom.

Kakor v starih časih

Kakor znano, je bila v starih časih vodna pot po Ljubljanci iz Ljubljane na Vrhnico zelo upoštevana in priljubljena. Uporabljali so jo še Rimljani, tako za tovore, kakor tudi za potniški promet. Sedaj poročajo iz Ljubljane, da so zopet uvedli potniški promet z "ladjo" po Ljubljani, med Ljubljano in Vrhnico. Potovanje traja dve uri in se ga mnogi izletniki poslužujejo, ker je baje silno romantično.

"Vsak naj spozna, da brez agitacije za katoliški list smo vsi zakopani v tih, sramotni grob in naš mili narod ne bi doživel prepotrebnega božjega."

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kako si Francozi vladajo

(Konec)

Tako se zdi, pa je vendar zmešnjava francoskega parlamenta, nad katero se pohujšuje tujec, kaj točen odraz francoskega naroda, ki je v svojem jedru izrazito individualističen. Francoz je pred vsem individualist, to je njegova moč, a tudi slabost. Biti hoče duševno neodvisen, a istočasno tudi gospodarsko in politično. Kakor je njegov ideal, da si s pridnostjo in varčnostjo pridobi malo hišico z vrtničem kje na deželi, kamor se stalno umika iz hrupnega življenja kakor v dobro zavarovano trdnjavo, da preživi tamkaj nedelje in počitnice od nikogar moten, chez soi, tako bo tudi glasoval le za onega poslanca, ki mu bo že po svoji usmerjenosti jamčil, da bo varoval njegov dom in njegove prihranke pred državnim fiskusom ter obenem spoštoval njegovo politično prepričanje. Zato je tako težko najti v parlamentu večino, ki bi bila pripravljena odstopiti vladi količikaj pomembna gospodarska pooblastila. "Kar se mi zdi najbolj jasno na francoski demokraciji, je to, da je antisocialna," se je o francoskem parlamentu izrazil že Alain, misel, ki bi jo na demokracijo splošno gotovo ne mogli raztegniti.

S skrajno izrazitim individualizmom se nadalje pri Francozu družijo nič manjša nezaupljivost, ki jo n. pr. tujec v vsakdanjem življenju sredi francoskega okolja čuti maskirano za vljudnostjo, iz katere pa veje neprodoren hlad tudi tedaj, ko bi zaupanje bilo opravičeno. Francoski parlamentarec je v normalnih časih ljubosumen na vsako izrazito politično osebnost. V nekem atavističnem strahu se boji tudi čisto formalnih določb, ki bi utegnile utesniti politične pravice ljudstva in njegovih zastopnikov. V tem pogledu je do skrajnosti konservativen, ker je pač pred III. republiko napravil že nekaj grenkihkušenj, kako iz malega hitro raste veliko ali kako kratka je pot od pooblastil do diktature.

Pod tem vidikom so razumljivi padci vlad, ki v kratkih presledkih slede druga drugi: Doumergueova, Flandinova, Bouissonova. Svoje popolne politične in gospodarske neodvisnosti si Francoz pač ne da od nikogar vzeti, tudi od tistih ne, ki se nanj obračajo v imenu demokracije. Očividno je mnenja, da je naloga demokracije, da išče rednih tradicionalnih potov za upravljanje državnih poslov. To danes seveda ni vselej lahko.

Morda bi bili francoski poslanci popustljivejši, ako ne bi bile v prihodnjem letu na vidiku državnoborske volitve. Mnogim se zdi, da ne bi mogli pred narodom zagovarjati pooblastil, ki bi jih dovolili vladi. Toda gotovih reform, ki bodo dali vladi večjo moč — po angleškem vzoru — se bo tudi francoski parlament težko mogel ubraniti. Čas zahteva čisto zelo hitrih in tehtnih odločb, zlasti v gospodarstvu, ki bi jih dolgotrajne debate v parlamentu na škodo skupnega gospodarstva samo po nepotrebnem zavleklo.

Seveda pa mora vlada uživati zaupanje svobodno voljene parlamenta in parlament zaupanje ljudstva. Le tako bo ostala tudi demokracija v svojem bistvu neokrnjena.

KAJ JE NOVEGA PRI SV. LOVRENCU

Cleveland-Newburg, O.

V nedeljo 30. junija je poteklo 10 let, kar je naš pomožni župnik Rev. Father Julius Slapšak pristopil prvokrat k oltarju, da je tam daroval nektravo daritev sv. maše. Kaj ginljivo je bilo, ko so omenjeno nedeljo povedali, da praznujejo desetletnico svojega delovanja v vinogradu Gospodovem. Spomnili so se svoje ljubeče mamice tam v stari domovini, kako goreče moli in prosi ljubega Boga, za svojo sina v tujini. Prosili so tudi nas farane, na tudi mi molimo zanj, da bi svoj težki stan vodil le dušam v zveličanje.

Ker je pa naš č. g. znan povsod, kamor roma naš katoliški list Amerikanski Slovenec, pod imenom "Newburški popotnik," je prav, da se č. g. tudi mi, čitatelji Amerikanskega Slovenca, spominjamo njegove desetletnice in prosimo Boga, naj ga s svojo vsmogočno roko vodi vse dni njegovega življenja in naj obilno blagoslovi njegovo delo med ameriškimi Slovenci. Prosimo Marijo, naj mu ona na domestuje tukaj v tujini zemeljsko mater, katero tako otroškovdano ljubi. — Moja želja in želja vseh čitateljev katoliških listov je, da Vas dobri Bog ohrani zdrave, da dočakate zlati mašniški jubilej. Ko pa potečejo ure vaše zemškega življenja, naj vas trume angeljev božjih popeljejo pred tron Najvišjega, ki naj bo sam vaše plačilo za vse vaše stopinje, vaše govore in vaš poduk, ki nam ga delite!

Dne 2. julija so naši pevci od dr. Slovenija priredili v cerkvi sv. Lovrenca cerkveni koncert in sicer ob 8 uri zvečer. — Tukaj pa nimam besed, da bi mogel zadostno vse povedati. Moje pero je nezmogljivo zapisati polno zahvalo za vaš trud, katerega ste pevcem imeli, da ste se tako fino in umetno izvežbali. — Cerkevni koncert je bil prirejen v počast desetletnice Father Slapšaka. — Žal, da ni bilo toliko moških, kot se jih je pričakovalo. Menda zato ne, ker je bilo brezplačno. — Na programu koncerta je bilo tudi "Sedem poslednjih besed Jezusovih na križu." — Sprejmite cenjeni pevcu najlepšo zahvalo za krasno petje, kakoršnega je zmoglo le društvo Slovenija. — Hvala tudi pevovodji in pesniku g. Ivanu Zormanu.

Da se pa skazemo hvaležne požrtvovalnemu društvu Slo-

venija, naznanjam vsem Slovincem v Clevelandu in okolici, da praznuje letos pevsko društvo Slovenija petnajstletnico svojega obstanka in sicer v nedeljo 28. julija. — Praznovanje tega petnajstletnega jubileja se vrši na cerkvenih prostorih v Maple Garden. Zaznamujmo ta dan na koledarju in vsi pohitimo ja v zeleno naravo. S svojo navzočnostjo jim damo priznanje in zahvalo za njih trud, katerega imajo z učenjem petja, s katerim nas razveseljujejo, ko pojejo v čast Bogu in nam v veselje. Društvo obeta, da bodo vsi udeleženci dobro postreženi.

J. Resnik

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Zopet se oglašam v našem priljubljenem listu, da povem kaj je novega pri nas. Začel bom kar po vrsti in sicer pri vremenu, končal pa pri luni, ali če hočete pri mesecu. — To vsmogočno roko vodi vse dni njegovega življenja in naj obilno blagoslovi njegovo delo med ameriškimi Slovenci. Prosimo Marijo, naj mu ona na domestuje tukaj v tujini zemeljsko mater, katero tako otroškovdano ljubi. — Moja želja in želja vseh čitateljev katoliških listov je, da Vas dobri Bog ohrani zdrave, da dočakate zlati mašniški jubilej. Ko pa potečejo ure vaše zemškega življenja, naj vas trume angeljev božjih popeljejo pred tron Najvišjega, ki naj bo sam vaše plačilo za vse vaše stopinje, vaše govore in vaš poduk, ki nam ga delite!

Dne 2. julija so naši pevci od dr. Slovenija priredili v cerkvi sv. Lovrenca cerkveni koncert in sicer ob 8 uri zvečer. — Tukaj pa nimam besed, da bi mogel zadostno vse povedati. Moje pero je nezmogljivo zapisati polno zahvalo za vaš trud, katerega ste pevcem imeli, da ste se tako fino in umetno izvežbali. — Cerkevni koncert je bil prirejen v počast desetletnice Father Slapšaka. — Žal, da ni bilo toliko moških, kot se jih je pričakovalo. Menda zato ne, ker je bilo brezplačno. — Na programu koncerta je bilo tudi "Sedem poslednjih besed Jezusovih na križu." — Sprejmite cenjeni pevcu najlepšo zahvalo za krasno petje, kakoršnega je zmoglo le društvo Slovenija. — Hvala tudi pevovodji in pesniku g. Ivanu Zormanu.

Da se pa skazemo hvaležne požrtvovalnemu društvu Slo-

ko lepo poda, kot nevesti klobuk. Barva strehe spominja na opeko in res, prav lepo izgleda. Pa tudi od znotraj se naša cerkev olepšuje. Mr. J. Smrekar, naš organist in cerkovnik jo umiva in ko bo vsa umita, bo tako lepa, kot je bila takrat pred več kot desetimi leti, ko je bila na novo prebarvana. G. župnik je nameraval da bi dali cerkev preslikati, pa bo sedaj ravno tako lepa, kot bi bila preslikana. Seveda, ne bo še tako hitro vsa umita, a kadar bo, bo lepa. Sedaj se šele lahko vidi, kako je bila vsa umazana in skoro črna, prej tega nismo opazili. Tudi slikana okna pridejo sedaj bolj do veljave.

K cerkvi kolikor toliko spadajo tudi cerkveni pevci, ki vsako nedeljo in praznik pevajo slavo Bogu in poveljujejo cerkvene slavnosti, zato bo najbolje, da kar tukaj povem, da bodo priredili v nedeljo 4. avgusta svoj prvi piknik in sicer v Egger's Grove na 114 cesti. Ta prostor je prav gotovo vsem Southchikažanom znan, saj ga nekateri imenujejo kar "jugoslovanski Forest Preserve". Želeli je, da bi farani kolikor mogoče obiskali pevce na pikniku. Več ko vas bo, večje bo veselje in zabava. Sedanji pevci, ki so ob svojem začetku ustanovili cerkveno društvo pod imenom "Zarja," že deseto leto pojo na cerkvenem koru in njih pevovodja ter organist Mr. J. Smrekar, je že v naselbini okoli trideset let in od tedaj vodi cerkveno petje, kar je tudi nekaj. Zato rojaki, vas pevci s svojim pevovodjo in organistom pričakujejo zgoraj omenjeno nedeljo na pikniku.

Sedaj je čas dopustov ali počitnic in nekateri naši rojaki so dobili od kompanij pri katerih so zaposleni počitnice, česar so si morda pred desetimi ali dvajsetimi leti samo želeli. Nekateri porabijo te počitnice v to, da opravijo kakor koristno delo okoli doma in hiše, eni si pa v tem času bolj brez skrbi privoščijo ječmenovec in še kaj močnejšega, ker jim ni treba drugi dan iti na delo. Doma se pa "mačka" že kako potolaži, da preveč ne rogovili po glavi. Med drugimi je imel počitnice tudi Mr. Lovrenc Samotorčan, naročnik našega lista, kateri si je pred kakim mesecem prebarval hišo da izgleda kot nevesta s pajčolanom. Sedaj med počitnicami je pa menda šel pogledat svojo soprogo, ki je v toplicah tam v državi Michigan, ker ga nismo opazili doma.

Zadnji dve nedelji je bil tudi Novinar na obisku in sicer pri "Zlahti" kakor bi nekateri rekli, dasi se jaz na tako Zlahto kot so opice v Lincoln parku in pa v Brookfield zverinjaku, prav po domače počivžigam. Šel sem pač tje ker je bila ravno družba, torej je za družbo. Zadnjo nedeljo smo v družbi nekaterih rojakov obiskali tudi znano "Ma-

ričko" tam v Jolietu ali Lockportu, ki ima svoj "Beer Garden" na Theodor street. Je res prav krasen prostor in Marica se priporoča rojakom za obilen obisk. Mi smo ji obljubili, da jo še obiščemo, ona nam je pa obljubila, da nam speče dobro potico. — Se bo lušno.

V začetku dopisa sem obljubil, da bom končal pri luni ali mesecu in to tudi bom. — Že dolgo nameram ni naš mesec — v starem kraju so mu rekli tudi fantovsko sonce — imel toliko gledalcev, kot jih je imel zadnji ponedeljek večer, ko je mrknil. Tisoče in tisoče čikaškega ljudstva, ki bi moralo ob tem času že sladko počivati v mehkih posteljah, je "zijalo" v luno kot v deseti čudež sveta. Da ni bil Novinar med zadnjimi, menda ni treba posebej omenjati. Tako vidite rojaki, se tudi za astronomijo zanimamo pri nas. — Sedaj pa pozdrav, drugo kar je še ostalo pride prihodnjič na vrsto.

Novinar

NAŠA NAROČNICA PIŠE

Canonsburgh, Pa.

Nekoliko prostora prosim v priljubljenem listu Amerikanski Slovenec, da malo opišem kako smo se imeli dne 4. julija, ko je tukaj praznovalo društvo "Postojnska Jama" svojo 20 letnico. Prav lepo je bilo na proslavi slovensko petje. Tudi otroci so slovensko peli odrasli so pa peli v mešanem zboru, kar je bilo v resnici lepo za slišati in zaslužilo vsi pohvalo. Tudi govornikov je bilo precej, ki so udeležencem razložili pomen proslave in prireditve tako v angleščini, kakor tudi v slovenščini, ka je bilo tudi lepo. Eden govornikov se je pa tudi spomnil našega božjega pota dne 19. maja, v Johnstownu Pa. in v tem govoru spustil na nas svojo jezo. Rekel je, da je bral v Amerikanskem Slovencu, kako so tam napadali Slovensko Narodno Podporno Jednoto in njena dobra dela, kar pa po mojem ni bilo tako. V govorih so bili omenjeni samo uradniki, ne pa Jednota, kar je po mojem mnenju vsakako velik razloček. Zato prosim, da govornik še enkrat prebere Amerikanskega Slovenca, pa bo sam videl, da je tako in nič drugega, pa bo mirna bosna. — Takim pač res ni do drugega kot da se s tega našega božjega pota norce brije. Nič za to. Mi se radi tega ne sramujemo in tudi se ne maramo, ker vidimo kje je resnica in vemo, da je govorniku vse zoperno, kar je cerkvenega. Če lastni otroci ne upoštevajo naukov svojega očeta, kako jih naj upoštevajo drugi ljudje, ali bolje rečeno mi, božjepotniki. Menim, da imamo pravico iti kamor se nam poljubi, saj gremo na svoje stroške, nam torej ni treba nikogar vprašati za dovoljenje. Zato pa, se naj govornik več ne

Čudno. — Poznala sem vebnega prvega moža. Zares škareda je, da je tako kmalu umrl. — Čudno, moj drugi mož, mi pravi večkrat isto.

Pri izpitu. — Koliko litrat krvi ima odrasli človek, go spod kandidat? Kandidat molči. — No, torej koliko bi dobil če bi vam prerezal vse glavne žile? — Najmanj 10 let.

Moderno. — To je grozno! Zakaj ljudje sploh obešajo obraze, ke slike? — Najbrže zato, ker ne morejo obesiti slikarjev, ki so slikali.

Kako je bilo? — Sporek! Sva se in med preprirom sem mu prisolil zausnico in ak nato še tretjo. — Menda drugo? — Ne, drugo mi je prisolil on.

Med prijateljskimi. — Vedno sem imela neko čudno slutnjo, da bom umrla mlada. — Vidiš, pa se ti slutnja izpolnila.

Pred sodiščem. — Zadnje vprašanje priča. Ali ste trdno prepričani, da je obtoženec st, ki je ukradel avto? — Pred zaslišanjem sem trdno prepričan, zdaj ste pa tako zmešali, da ne vem, sem sploh imel avtomobil?

utiče v naše stvari, pa bo dobro. Če pa hoče, smo pa di pripravljani, ker sem veliko onih slišala, kateri so napadali susani, da so vsi kli: jaz bi mu že povedal, se mu ne maram zameriti. Ja, pa rečem, da če resnico povsem ne moreš zameriti, saj vedno pišejo in trdijo, kako pravični in resnični.

Toliko naj za danes zadostuje, da bi ne bilo preveč naenkrat. — Lep pozdrav vsem naročnikom tega lista v Johnstownu, posebno pa tisti, ki nam je kazala pot na Zalostnoro.

Rose Kr.

SLAVNOST V JOLIETU

Joliet, Ill.

V soboto 20. julija bo v Jolietu velika slavnost. — V dolgih treh letih dela je vendar zgotovljen novi železni most na Ruby Street. Most moderno delo sedanje doba. — Vredno je omeniti, da b most v veliko korist faranov cerkve sv. Jožefa, ker jim skrajšal pot do cerkve. Vabimo vas cenjeni rojaki da privedete na slavnost otvoritve blizu in daleč.

M. B.

TARZAN NEPREMAGLJIVI

(143)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs.

Velike in male zverine, katerih v džungli ni manjkalo, so jete stikati glave skupaj in se zbirati v gručah, ko so zaslišale Tarzanov taranječ klic po pomoči. Šakali so že odpirali svoje gobce in se obližovali, da dobe dober plen in hi-jena Dango se odpravila da najde najkrajšo pot do žrtve.

Daleč daleč sredi džungle in koma jsišno, je mala opica tudi zaslišala ta klic in kmalu prepoznala klicarja. Ni se pomišljala, ampak naglo, kolikor je mogla, je hitela po drevesnih vejah naravnost odkoder je zaslišala žalosten klic po pomoči, katero je potreboval Tarzan, njen prijatelj.

Tarzan, ki je takoj po tem klicu poslal Tantorja k oddaljenemu potoku, da mu v svojem dlugem rilcu prinese vode, je mirno čakal kaj pride sedaj. Kmalu je uzel v ne posebni daljavi, divje šakale, ki so čakali plena, za njimi pa krivolono hi-jeno Dango, ki so se pričela previdno približevati.

Videč nevarnost se je premaknil v toliko, da se je vsedel k drevesu, naka so šakali prestrašeni odskočili. Ne tako hi-jena, katere se mu je začela vedno bolj približevati. Tarzan jo je z renčanjem odganjal in kmalu nato je na soslednjem drevesu v svoje veselje zapazil malo prijateljico, opico Nkimo.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno ita dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.25.....200 Din	Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 7.30.....300 Din	Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00
Za \$ 10.00.....400 Din	Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.10
Za \$ 11.75.....500 Din	Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25
Za \$ 23.50.....1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50

Liro:
Za \$9.35.....100 lir; za \$44.50.....500 lir in za \$88.20.....1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

ZA NAŠE GOSPODINJE

NEKAJ O KUMARAH

Nova izprememba v vsaki kuharici jih zna pripraviti na najrazličnejše načine, posebno za presno uživanje. Vendar so nedvomno najokusnejše solati. Marsikdo se boji kumar, češ da so pretežke. A to je zmot. Kumara je težka le toliko, če jo pustimo predolgo stati ali jo sploh premalo skrbno pripravimo. Najbolje je, da kumare natrgamo tik preden jih rabimo. Najprej jih dobro obrišimo ali oplaknimo, nato jih olupimo in prav tenko prerežimo. V posebni skledi pripravimo primerno množino kinskega kisa in dobrega olja, dodamo drobno, koščeno, sol in popra. V to omako damo kumare, precejno zrezane kumare, precejno, ne da bi mešali, in jih damo na mizo. Po takem pripravljenih kumarah ne bo nikogar "glava bolela," seveč jih ne smemo privoščiti čez mero. — Zelo dobre so kumare tudi s kislo smetano; gosti kisli smetani dodamo par kapljic olja, malo kuhanega vina in kisa, sesekljane zelene petersilja in kopra ter sol in popra. V to omako stresa- mo tenko zrezane kumare, prepoljemo in postavimo takoj na mizo. — Kdor hoče kumare na vsak način nasoliti in jih naj ne devlje veliko soli in naj ostanejo kumare v soli 10—15 minut, potem jih ne jemajmo pretdo. A zavedajmo se, da so kumare tem lažje prebavljive, čim manj stojijo, čim manj izgube svojega sok.

ZDRAVSTVO.

ALI SE TUBERKULOZA PODEDUJE?

Do polovice preteklega stoletja je bila jetika (tuberkuloza) bolezen, za katero medicina ni imela zdravil. Vide ti je bilo, da se ta bolezen v izvestnih rodbinah posebno pogosto javlja. Na ta način se je moglo razvijati mnenje, da se tuberkuloza podeduje. Od tistih časov pa do danes je v laičnih krogih še ostalo mnenje, da je tuberkuloza dedna bolezen. To mnenje — vsaj v tej obliki — ni pravilno.

Bistvene spremembe nastopajo po dveh važnih ugotovitvah. Brechmer je dokazal, da je tuberkuloza ozdravljiva, če ima mir in primerno hrano. Danes je samo po sebi umevno, da je tuberkulozo možno ozdraviti, če se zdravi v zdravilišču.

Drugi dogodek, ki je učinkoval revolucionarno v vprašanju dednosti tuberkuloze, je odkritje povzročitelja tuberkuloze po Robertu Kochu. Prej nismo vedeli, odkod njen bacil. Zatorej smo si predstavljali, da ga podedujemo. Tedaj je Robert Koch pokazal in dokazal z absolutno gotovostjo, da se v telesu ne more razvijati tuberkuloza, če njen vzročnik — namreč bacil tuberkuloze — ne zaide v telo. Ni tuberkuloze brez bacila! Z drugimi besedami: Če človek zboli za tuberkulozo, so vdrl v njegovo telo bacili tuberkuloze, se je okužil z bacili tuberkuloze.

Natančne preiskave v teku dolgi let so nadalje dokazale, da se bacil tuberkuloze od očeta ali matere ne prenese direktno s podedovanjem na otroka. Čeprav sta oče ali mati tuberkulozna, se otrok rodi zdrav!

Kako naj torej razumemo, da v izvestnih rodbinah vedno in zopet nastopa in se pojavlja tuberkuloza? Tu igra vlogo tako zvana dednost, dispozicija. Znano nam je, da so nekateri ljudje posebno močno dovzetni za to ali ono bolezen. Poznamo ljudi, ki imajo izredno občutljivo črevo in zelo hitro dobijo črevesni katar, drugi spet se hitro prehladijo itd. Lastnost, da je človek podvržen, dovzeten za kako bolezen, je doma v izvestnih rodbinah. Taka dednost — in samo ona — se po starših deduje. Sama dednost pa na noben način ne povzroča obolenja. Ostanimo pri primeru črevesnega katara: podvrženosti (dispoziciji) k črevesnemu katarju ne povzroča katar črevesa, pridružiti se mora še priložnost kot vzrok katara: n. pr. užitek nekaterih jedil. Drugi človek, katerega črevo ni tako dovzeto, bo ostal po isti jedi zdrav! Podobno je pri tuberkulozi. Dovzetnost za tuberkulozo se dejansko lahko podeduje, toda nikdar ne more človek oboleti za tuberkulozo, če niso v njegovo telo vdrli bacili tuberkuloze, če se ni okužil!

In sedaj razumemo, da ljudje, ki so dovzetni za tuberkulozo, zelo lahko obolijo, čim so prišli v stik z bacili tuberkuloze ali imajo priložnost, da se okužijo z njimi. Nevarnost je seveda temvečja, čim bolj bolnik lahko miselno

POSTANE AMERIŠKA DRŽAVLJANKA

Ko se bo Jose Laval, hči francoskega ministrskega predsednika poročila z Rene de Chambrun, daljnjim sorodnikom Lafayette, bo avtomatično sprejela državljanstvo svojega moža, ki je Amerikane. Slika nam kaže gđ. Laval s svojim zaročencem, ki se točasno nahaja v Parizu.

je seveda zelo velika, da se okužimo z bacili tuberkuloze, če tak človek trajno živi s človekom, ki izkašlje pljuke, v katerem so bacili tuberkuloze. Ne smemo si pa spet lahko miselno domišljevati, da samo tisti oboli za jetiko, ki ima podedovano dovzetnost za tuberkulozo. Poznamo številne ljudi, ki so veliki, močni in potekajo iz zelo zdravih rodbin, pa so vendar jetični! Na drugi strani pa ostane naraščaj zdrav, čeprav poteka iz rodbin, kjer je bilo zelo veliko bolnih za jetiko.

S pojasnili, kako nastane tuberkuloza je istočasno pokazana pot, kako se je obvarujemo. Borba zoper tuberkulozo mora biti usmerjena zoper razširjanje bacilov jetike. Nadalje bi moral človek telesno biti tako ustvarjen in utrjen, da mu bacil jetike ne more škodovati.

Če se človek okuži z bacilom jetike, tedaj se prične boj med bacilom in človeškim telesom. Močnejši zmaga! Če zadenejo bacili oslabiljeno telo, tedaj se laže zasidrajo v telesu, če pa zadenejo močno, utrjeno, neoslabiljeno telo, ki se mora braniti, tedaj imajo manj moči. To velja za vsakega človeka, zlasti za onega, ki je podedoval dovzetnost za tuberkulozo. Za nas podedovana dovzetnost ni več bavljav, ker iz izkušenj vemo, da se dispozicija zmanjša in da se more telo z uspehom boriti z bacilom jetike. Vsa moderna higiena stremeljena za mladino in odrasle, ki jih višje šole in ustanove za zaščito zoper tuberkulozo gojijo, vsi zavarovalni zavodi služijo jačanju posameznika.

Pred očmi pa imamo seveda v prvi vrsti one ljudi, ki potekajo iz jetičnih rodbin, odnosno s tuberkulozo dedno obremenjene. Tako n. pr. pošiljamo otroke jetičnih staršev po možnosti pogosto v okrevališča na deželo. Posameznik se mora sam zavedati, da si mora pomagati s tem, da je čist, da pametno in razumno živi, dovolj spi, zadostno je in z dobrim delom jači svoje telo.

Varujmo se torej bacila jetike! Vsekakor pa še nismo tako daleč, da bi bacil jetike popolnoma uničili, ker vsi skupaj pri tem ne sodelujemo. On je povsod, v zraku, v prahu, zlasti ga je večje število v okolici bolnika, ki razpršuje bacile z kašljanjem, govorjenjem, še največ pa s pljuvanjem. Bolnik, ki boluje za pljučno jetiko, ograža sestanovalec. Zato se mora pljuke uničiti. Nevarnost je seveda temvečja, čim bolj bolnik lahko miselno

in nepredvidno pljuje okrog sebe. Svojega otroka okuži, če ga pusti zraven sebe, svoje sorodnike prav tako. Še slabše je, če pljuje povsod, tudi na tla. Če se nato otrok igra po tleh in ta izmeček pobere s prsti, je okužen, čeprav se je pljuke posušil. Otroci bo seveda takoj vtaknil prst v usta. Veliko pa je še drugih možnosti okužitve. Mladi ljudje so še posebno dovzetni za tuberkulozo. Otroci posebno pogosto obolijo za tuberkulozo, če pridejo v stik z bacili. Zato otroka stran od jetičnega! Tu se zgodi, kar smo povedali: da otroci, ki so morda od staršev podedovali dovzetnost za tuberkulozo, takoj zbolijo za pljučno tuberkulozo, ker so izpostavljeni za dalj časa ali trajno bacilom jetike, ki jih razpršujejo oče ali mati ali sestanovalec. Ti otroci bi ne zboljeli za tuberkulozo, za nje ne bi dovzetnost igrala vloge, če ne bi bilo bacilov tuberkuloze. Bacili tuberkuloze, ki jih človek ne more podedovati, so zanj veliko bolj nevarni, kakor dispozicija.

Da zaključimo: možno je podedovati samo dispozicijo (dovzetnost, nikdar pa bacila tuberkuloze)! Dr. B. Dragas.

UTRINKI

Človek se nauči mnogo prej govoriti kot misliti.

Zakaj je borba proti neumnosti brezuspešna? Ker sklepamo z bedaki kompromise.

Nerešljivo je vprašanje, kako bi se države oboroževale brez razorožitvenih konferenc.

Človek je najbolj iznajdljiv v sovražstvu, v požrtvovalnosti ga pa ta talent velikokrat zapusti.

ZA NEZAPOSLENO MLADINO

Predsednik Roosevelt je pred kratkim izdal naredbo, s katero je bil ustanovljen upravni urad za mladino (National Youth Administration). Naloga te federalne upravne organizacije je poskrbovati za industrialno vežbanje, reliefne službe in priložnosti za nadaljevanje vzgoje za več kot pol milijona mladih ljudi v tej deželi.

Pod tem programom približno 100,000 fantov in deklet v starosti čez 16 let, ki niso v stanu po- hajati srednjo šolo (high school) ker nimajo denarja za voznino, obed in druge potrebščine, bo dobivalo povprečno po \$6 na mesec.

Nezaposleni absolventi (graduates) srednje šole (high school) pod starostjo 25 let, ki kar pomenja 25% zgube želijo visokošolsko (college) iz- obrazbo, bodo dobivali po \$15 na mesec. To podporo bo delež- nih približno 120,000 oseb.

Izbrani mladeniči in mladen- ke bodo izvežbani za javne služ- be (civil service). To bo nekaj začetek permanentne organiza- cije za javne službe, kakršne ob- stajajo v raznih evropskih drža- vah, ali neposredni cilj je najti delo za mnoge vseučilišne ab- solvente v l. 1935. Mnogi izmed teh, ki niso v stanu dobiti pri- vatno zaposlenje po dovršitvi vseučilišča, dobijo priliko za po- hačanje post-graduatičnih teča-jev.

"Work relief jobs" — odpo- možne službe — se ponudijo ka- kim 150,000 mladim ljudem, in enako število dobi priliko za in- dustrialno izvežbanje.

Aubrey Williams, pomožni u- pravitelj Federal Emergency Relief Administracije, bo nad- zoroval to novo organizacijo — National Youth Administration, dočim Miss Josephine Roche, nekdanja ravnateljica F.L.I.S. in sedaj pomožna tajnica za- kladnice, bo na čelu eksekutivne- ga odbora za to administracijo. Oddelek "Youth Divisions" se u- stanovijo v vsaki državi pod vodstvom državnega posvetnega odbora (State Advisory Com- mittee), obstoječega od zastop- nikov delavcev, industrije, po- ljedelstva, šolstva in mladine. Predsednik Roosevelt je pouda- ril umestnost, da bi tudi mladi- na imela kaj za reči, ko se nekaj stori njej v prilog.

Ves program se začneja kot začasna mera za silo, in to za do- bo enega leta, in predsednik je pooblastil izdatke \$50,000,000 v to svrhu.

"Pripoznavna se, da končna re- šitev tega celega programa ne- zaposlene mladine se ne bo do- segla, dokler ne pride do popol- ne obnove poslovnega delovanja in ko bo zopet široka prilika za privatno zaposlenje," izjavil je predsednik. Nekaj pa treba sto- riti takoj za nezaposleno mladi- no, "kajti ne smemo zgubiti iz- izurjenosti in energije teh mla- dih ljudi. Morajo imeti svojo priložnost v šoli, priliko za iz- vežbanje in za delo ter za zaslu- žek".

Program kliče za mobilizacijo industrialnih, trgovskih, polje- delskih in vzgojnih činiteljev. Industrije se bodo zlasti zani- majo.

male za industrialno izvežba- nje mladine. V zadnjem času so vodilne organizacije industrije dale izraz skrbi, da se pričakuje pomanjkanje izurjenih delavcev. Neka organizacija je cenila, da, ko začne normalna aktivnost v metalnih industrijah, bo manj- kalo kakih 120,000 izurjenih de- lavcev v tej sami industriji. Da je prišlo do takega nedostatka, se pripisuje raznim razlogom: tendenci, da se razvijejo opera- torji za posamezne mašine, me- sto splošnih mehanikov, sposo- bnih manipulirati vsakovrstne stroje; zguba izurjenosti in spo- sobnosti zrelejših delavcev vsled dolge nezaposlenosti; znižanje števila visoko izurjenih delavcev vsled smrti — po 5% na leto, kar pomenja 25% zgube vsled smrti od začetka depresije, pomanjkljivo izvežbanje vajen- cev pred depresijo in prenehanje vežbanja tekom krize.

F.L.I.S.

TO IN ONO

ZUPAN KELLY DOSEGEL TRAJNO RAZSTAVO ZA CHICAGO

Chicago, Ill. — Po dolgem prizadevanju, da se dobi mestu Chicagi ozemlje Burnham par- ka, kjer se je vršila svetovna razstava leta 1933 in 1934, se je župan Kellyu posrečilo do- biti državno zakonodajo in druge merodajne oblasti, da so privolile to. V severnem de- lu Burnham parka, bo zdaj mesto Chicago ustanovilo stal- ni prostor za vsako letno raz- stavo, ki se bo vršila v tem me- stu. Posebne koncesije, za go- tove prostore se bo prodalo ali dalo v najem industrijskim družbam, ki bodo razstavljali svoje izdelke. Druge koncesi- je, kot za prodajo raznih stvari bo dalo mesto tudi v najem raznim privatnim strankam. Od vsega tega bo mesto delež- no velikih dohodkov. Vodstvo teh razstavnih prostorov bo poverjeno posebnim komisiji de- setih mož, ki jih bo imenoval župan sam.

PROTI DEMONSTRACIJI ZA ETIJOPIJO

Chicago, Ill. — Kakor zna- mo, so že pred par dnevi sku- šali dobiti v najem dovolje- nje voditelji chikaških zamor-

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran
1941 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.
Phone Canal 4611
Na razpolago noč in dan!
— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitova-
nja. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. —
Cene zmerne.

Anton Grdina in Sinovi
POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
S POHIŠTVOM
Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega
naroda. Poznano da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmer-
nih cenah in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem.
Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami; nad 5000
pogrebih smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.
6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO
Telefon: Henderson 2088

NEVIDNA NADLOGA

Vsa večja mesta trpijo za voljo hrupa, dima in prahu, nekatera bolj, druga manj. Hrup, dim in saje se dajo do neke mere odpraviti, težje pa je s prahom, ki se ga ne more- mo ubraniti z nobenimi sred- stvi, niti s škropitvijo cest in pometanjem. Posebno v suhem vremenu je ta nadloga velika, dasi je običajno niti ne opazi- mo. Z merilnimi pripravami pa se dajo prav dobro določiti množine prahu v ozračju in te množine res niso majhne. Do 10,000 ton je prahu v 1000 kub. metrov.

Seveda se ta teža stopnjuje po velikosti in gostoti vele- mest, po njihovi legi, padavi- nah itd. Mesta ob rekah so n. pr. čistejša ozračja nego druga. Kaj pomeni plast pra- hu, ki plava v zraku, je naj- boljše razvidno iz tega, da ab- sorbira 25 do 50 odstotkov sončne svetlobe!

NAROČNIKOM V STANDAR- DU, GRANVILLE, ILLINOIS IN TAMKAJSNI OKOLICI

naznanjamo, da je sprejel za- stopništvo za naš list g. Josip Brezar, na Standard, Ill., ka- teri je pooblaščen, pobirati na- ročnino za list "Amerikanski Slovenec," za oglase in pro- dajati knjige naše knjižarne in sploh vse, kar je v zvezi z našim podjetjem. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grede na roko pri agitaciji za list "Amerikanski Slove- nec."

Uprava "Am. Slovenca."

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO

Kakovost Točnost
Poštenost
A. F. WARHANIK
— LEKARNA —
Posluje preko 32 let.
2159 West Cermak Rd.
ogel Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

Stara domovina kliče!

Obiščite deželo svojega rojstva!

7 DNI DO JUOSLAVIJE Bremen - Europa

Ekspresni vlak ob parniku v Bremerhaven zajamči pripravno potovanje do Ljubljane

Ali potujete z znanimi ekspresnimi parniki:
DEUTSCHLAND HAMBURG NEWYORK ALBERT BALLIN
Izborne železniške zveze od Cher- bourga ali Hamburga
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St., Chicago

"Zlatarjevo zlato"

Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

AVGUST
ŠENOVA
—
poslovenil
SILVESTER
K.

Za mizo sredi sobe sedi Pavel. Bled je, lasje so razmišljeni in mu padajo čez čelo, oči mu žare. Nič ne sliši. Opira se ob mizo in udratih oči gleda na mrtvega dekleta. Sto in stokrat se vprašuje, ali je vse resnica, kar vidi, ali so le sanje — ali ni šala? Dora bi naj bila mrtva? Ali je ni hotel žive peljati v svoj grad, da bi tam ž njo srečno živel? Pred mladeničem leži pletena mošnjica, na kateri je plemiški grb. Zvečer bodo Doro prenesli v kapelico svetega Ivana in jutri — jutri jo bodo položili v grob.

Tudi stari Kruščić sedi kakor kamen v svoji prodajalnici. On ne joka, ne vzdihuje, ne misli in ne čuti. Okoli njena se mu zdi vse megleno; če bi prišel kdo v prodajalnico in mu hotel odnesti vse srebro in zlato — on bi se ne ganil — ostal bi kakor kamen. In njegovo srce? Nemo je, kakor bi ne bilo, ali v njem vendar vse gori, gori kakor pekel.

Polagoma se odpro duri Dorine sobe. Tiho vstopi Jurko z obvezano glavo. Stopi k Pavlu in mu položi roko na ramo.

"Pavel!" zašepče.

A ne dobi odgovora.

"Pavel! Čuj! — Pavel, brat! — Ubij me!"

Začuden ga pogleda Pavel.

"Jaz sem kriv!" nadaljuje Jurko s tresočim glasom, "glej, nisem dovolj čuval! Kača jo je zalezla — in zdaj me ubij!"

"Ne, ne, Jurko!" reče Pavel, "kriv sem jaz, brate! Jaz — jaz sem jo pustil predolgo v tem peklenem žrelu. Oh, moj Bog, moj Bog! Kaj hočem? Znorel bom!" In Pavel položi čelo na mizo.

"Ubij me, Pavel! Povem ti resnico. Ljubil sem jo, ljubil kakor ti! Kaj mi je zdaj za življenje? Ali ne — ne! Še moram živeti — še! Miloš Radak ve, čemu še moram živeti. Z Bogom, Pavel, z Bogom, Dora!" Mladenič zbeži naglih korakov iz sobe.

Tik Meseničkih vrat je stala cerkvena svetega Ivana. Samo en oltar je kinčal gole zidline, samo mala svetilka je pošiljala trepetajočo svetlobo v mrak. Bilo je že čez deseto uro ponoči. Sredi cerkvice je stala črna, lesena nosilnica, a na nji je sanjala večne sanje zlatarjeva hči. Mrtvo, telo je pokrivala bela tančica in videla se je samo glava. Lepo njeno lice je bilo mirno, samo ponekod so se vidile na njem črne pege. V cerkvi je bilo mirno, mirno kakor v grobu, le leseni svetniki so gledali z oltarja na mlado pokojnico. Čez nekaj časa zaškripljejo duri. V cerkvico stopi Pavel. Bil je izredno miren. Polahno koraka proti devotki, kakor bi se bal, da je ne vzbudi. Nagne se nad njo.

"Tukaj si? Moja ljubezen, moja sreča, moje življenje! Zdej si mrtva! V tvojih ostankih tukaj so mi umrle vse želje in vse nade. V grob boš šla, Dora, v grob boš ponesla s seboj tudi moje življenje. Ostal bom sicer, toda — živ mrlič!" Pavel pritiska ustni na hladno čelo in poljubi devotko za zadnji pot.

Nakrat zašumota nekaj za oltarjem. Mladenič se zgane. Kakor bi se v ključavnici obračal ključ, kakor bi se odpirala tajna vrata! Pavel se skrije v temo za steber. In res. Nad nizkim oltarjem se odpro duri skritega hodnika, ki je držal

iz gornjega mesta pod zemljo v cerkvico. Plamen goreče baklje se zasveti in po stopnicah stopa navzdol črna oblečena žena, s kožuhom na ramenih.

"Pojdi zdaj! Pusti me, Čokolin!" se obrne žena proti hodniku, "tvojo službo si dovršil; plačo si dobil in lahko odideš iz Zagreba!"

In zopet se zapro duri. Žena se približa mrtvi deklici. Ko odgrne pajčolan z obraza, pošveti baklja v — Klarino lice. Žena nagne glavo nad mrliča. "Moram te videti, nasprotnica moja," zašepče s hudobnim nasmehom in dvigne bakljo. "Ti, ti si mi torej zastupila življenje in mi uničila srečo? Norica, zdaj ležiš tukaj pred menoj pomandrana in uničena. Čas bo že zacelil Pavlu rano, a jaz ga potem moram dobiti."

"Ne boš ga!" zagrmí Pavel in skoči izza strebra. "Nikdar ga ne boš, grdobna ženskega rodu! Glej Pavla Gregorijanca, kako se tretjič že zaklinja pri teh milih ostankih, da ne bo nikdar več zazelel in si izbral ženske in naj pride sam angelj v podobi ženske z neba! Naj se rajši razbije v prah stari in slavni grb Gregorijanec! Glej Pavla Gregorijanca, kako ti že tretjič pove v lice, peklenška hudoba, da te sovraži, da te prezira in zaničuje in da beži pred teboj, kakor se mora bežati pred črno kugo. Ne zijaj v te svete ostanke, peklenški izrodek, ne moti s svojim okužljivim dihom nedolžnemu angelju rajskih sanj. Glej, oj, glej to nedolžno lice, pa okameni kot hudodelnica pred podobo Gorgone. Glej, tu počiva moja sreča, moja nada, moje življenje, a vse to — vse je zatrl s hudičevim zavistjo tvoje grdo, kačje srce!"

"Pavel, za Boga te prosim!" vzklikne Klara v grozi in se trese kakor v mrzlici. "Ne imenuj Boga, zlobna grešnica, ker če sliši tvoj bogokletni klic, bo z ognjeno strelo razrušil ta posvečeni kraj. Da, to si učinila ti! Ti si jo umorila!"

"Jaz?"

"Da, ti! Ali poznaš to?" reče Pavel mirneje in potegne iz žepa pleteno mošnjico. "Ali ni na nji grb Ungnadov, ni to grb Klare Ungnadove, prešestnice, norice in ubijalke? Ta mošnjica je bila najdena poleg mrtve Dore, ali slišiš, poleg mrtve Dore, hudobna ženska!"

Klara se strese, a se kmalu ožunači.

"Da," potrdi, "res je, Pavel! Dala sem zastupiti Doro s trupom, proti kateremu ni pomoči. Pa veš, čemu? Ker sem zdivjala, znorela za teboj. Ako se greši brez namena, tedaj jaz nisem grešnica. Ni me pamet gnala v ta greh, srce me je onesvestilo in me zapeljalo. Ako bi ne bila mogla uničiti tega dekleta prej, predno si jo objel kot ženo, bila bi se zastupila sama; kajti živa bi ne mogla trpeti, da te druga ljubi in vsako bi zastupila, katera bi te ljubila, pa če bi jo ti maral ali ne. Ljubim te, Pavel, bolj kakor Boga, kateremu bi se izneverila radi tebe; ako bi s teboj mogla deliti le en dan, le eno uro srečne ljubezni, rada bi izpila čašo strupa do dna. Ako me sovražiš, ako me zaničuješ, Pavel, maščuj se!"

(Dalje)

COLUMBIA PLOŠČE

25085—Cingel congel	
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir.....	75c
25086—Še kikelco prodala bom	
Gor čez jezero, Anton Shubel bariton.....	75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje.	
Rojakom, moški kvartet, petje.....	75c
25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje	
Pozdrav, moški kvartet.....	75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,	
Moja ljubca je. . . , narodna, Ant. Subelj.....	75c
25090-F—Megla v jezeru, narodna,	
Zaspancek, narodna, Ant. Subelj.....	75c
25091-F—Oj pastirčice, božji ljubljenci.	
Vsi verni kristjani, božična, poje A. Subelj.....	75c
25093-F—Moja Francka,	
Potepuh, valček, harmonika.....	75c
25095-F—Sladke vijolice, valček,	
Double Eagle, koračnica, harmonike.....	75c
25096-F—Treba ni moje ljubce plavšati,	
Ko ptičica ta mala, poje M. Udovič in J. Lavše.....	75c
25097-F—Dekle to mi povej,	
Pastir, bariton, A. Subelj.....	75c
25098-F—Golobička, polka,	
Repac, banda, dve harmoniki.....	75c
25099-F—Zvedel se mnekaj novega,	
Micka, ženski duet, Udovič in Lavše.....	75c
25100-F—Zagorski zvonovi, narod. pesem,	
Vsi so prihajali, nar. pesem; poje A. Subelj.....	75c
25101-F—Bleški valovi, valček,	
Lepa Josefa, polka, harmonika, Špehek.....	75c
25102—Morje adrijansko, pevsko društvo Zora,	
Ciciban, bariton Ant. Subelj.....	75c
25103—Moj očka ima konjička dva,	
Urno stopaj; Špehek in sin, harmonike.....	75c
25104-F—Gozdni je že zelen,	
Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše.....	75c
25106-F—Al' me boš kaj rada imela,	
Ljubca moja, kaj si strila, petje, sestra Mihilič.....	75c
25107—Dobro jutro, ljubca moja,	
Ko dan se zaznava, žensko petje, duet.....	75c
25108—Od kje si deklet ti doma, valček	
Zgaga polka, Lovšin, harmonika.....	75c
25109—Je pa davi slanica padla	
Pojmo na Štajersko, A. Subelj in A. Madic.....	75c
25110—Ljubca, kod si hodila,	
Čez tri gore, petje, A. Subelj in A. Madic.....	75c
25111—Leži, leži ravno polje,	
Dobro jutro, hišni očka, petje zbor "Domovina".....	75c
25112—Oh, ura že bije, duet,	
Narodne pesmi, M. Udovič in J. Lauše.....	75c
25113—Špic Polka, harmonika, Simončič brata.....	75c
25114—F—Dekleta v kmečki brivnici,	
Pridi sveti Martin, Adrija in Dajčman.....	75c
25115—F—Jest pa eno ljubco imam,	
Imam dekle v Tirolah, Udovič in Lauše.....	75c
25116—Dobro srečo za kravo rdečo,	
Zivela je ena deklica, Adrija-Dajčman.....	75c
25117—Selsko veselje,	
Ljubca je videla, ženski duet.....	75c
25120—Pod okence pridem, Ropas in Subelj,	
Ko so fantje po vasi šli, Ropas-Banovec-Subelj.....	75c
25123—Sinoči je pela, Oj drev pa grem snubit jo,	
Planinaria, pevski zbor Domovina.....	75c
25125—Dober večer, ljubo dekle,	
Moja kosa je križavna, duet Banovec in Subelj.....	75c
25126—Vetrček po zraku gre,	
Kaj sem prisluzil, Udovič in Lauše.....	75c
25127—Brez cvenka in brez soli,	
Predpustna, kom. scene, pevci Adrije, Hoyer trio.....	75c
25128—Katarina, polka,	
Moja ljubca, valček, Hoyer trio.....	75c
25129—Gozdni valček,	
Veseli godec, polka, igra Hoyer trio.....	75c
25130—Velikonočna, 1. in 2. del, duet, moški in ženski gl.....	75c
25131—Lovska,	
Kdor hoče furman bit, ženski duet.....	75c
25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije,	
igra Hoyer Trio.....	75c
25133-F—Prodana nevesta,	
Oj dobro jutro junfca.....	75c
25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo	
zanimivo in humoristično.....	75c
25135-F—Večerni valček,	
Hopsasa polka, Hoyer Trio.....	75c
25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet,	
Na klopci sva sedela, duet.....	75c
25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor,	
Škrjanček, narodna — Vičar tenor.....	75c
25138—Vesela Urška, valček,	
Ribenčan Urban, polka, Hoyer Trio.....	75c
25139—Kadar boš ti vandrat šu . . . , duet,	
Uspavanka, duet, gdč. Loushe in Udovič.....	75c
25142—Jest pa za eno deklico vem,	
Spomin, dueta, pojeta gdč. Mary Udovich	
in Josephine Laushe.....	75c
25143—Samo Tebe ljubim, valček,	
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio.....	75c
25144—Pojmo veseli zdravičko,	
Hišica pri cest' stoji, pojeta gdč. Udovič-Lovše.....	75c
25145—Štajerska,	
Vesela Micka, komada na harmoniko.....	75c
25146—Tirolska koračnica,	
Stari Peter, dva krasna komada.....	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljave. — Naročila blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.,

CHICAGO, ILLINOIS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kultura

Pravilno ni, ako se govori o neki balkanski — kulturi, ko gre pri tem le za mero, kolikor se je neka kultura prijavila Balkana in njegovih prebivalcev, in tu se more govoriti le o omiki, civilizaciji. Naj pa bo o kulturi.

Vsaka opozicija hudo močno podčrta. Pa je le treba tudi mej. Zdi se po pisavi nekih listov, da sploh v Jugoslaviji (oficialno država še nosi to ime, dasi je označena vsaj pri amerikanskih Hrvatih taboo.. jih kar strese) in nobene-ga človeka, ki bi se udeležoval v javnosti in bi ne bil propalica prve vrste, razen če je v vrstah opozicije in še ni pri nobeni vladi. Že na sebi je politika vrlo kočljiva zadeva, dvomljivih elementov ne majka nikjer, ampak trobiti v svet, da so tam sami faloti na vladi, ko so na vladi, to bo težko odgovarjalo resnici, pa pa je to znak zelo nizke — omike, civilizacije, in če hočete — kulture. Ne gre, da bi se koga hvalilo, ker je na vladi, ampak tudi lump ne bo vsak, ker je enako na vladi. Ako bi kdo sodil po pisavi takih listov, bi moral meniti, da sploh nobenega človeka tam doli v Jugoslaviji ni, ki bi bil le količkaj pošten, ako je le prišel do kakega mesta pri katerikoli vladi.

Zdej je prišlo do izpremembe vsaj v neki meri. Pa sem že videl napad na dr. Korošca, ker je poročevalcem izjavil, da vlada ne more trpeti napadov na vlado v časopisih. Sicer dr. Korošec še ni bil označen naravnost z lumpom, ampak prav blizu je bil že. Situacije je tam zdaj približno, kakor je bila l. 1929, ko je prišla diktatura. Mogoče, da bo kaka demokracija zdaj mogoča, ako je narod vobče postal med tem zrel, ker prava demokracija zahteva pač za demokracijo zrel narod. Mogoče, in le poizkus mora pokazati tako mogočnost, ampak podvomim zelo močno že zdaj, ker taka zrelost se ne doseže v teku par let in najmanj pod kako diktaturo, naj je bila ta že potrebna ali samole nasilna, kakor se piše. Kultura je tu, zapadna in vzhodna kultura, ampak po sodbi, kakor se obranavajo javna vprašanja in sodijo javne osebe, bi se moralo soditi, da tam na Balkanu ni prav nobene civilizacije in to prav pri tistih, ki se hudo sklicujejo na — kulturo.

Videl sem brošure, kjer se je pisalo o razmerah, ko še ni bilo nobene diktature. Naravnost neverjetne reči so bile iskane. Zopet je izšla neka knjiga o terorju fašistov. "Fašistične žrtve," spisal Rajko Jovanovič. Zopet neverjetne reči. Napada se pa prav vso, tudi take, ki nimajo nič opravka pri zadevah, ako bi bile tudi resnične. Gola enako nesmiselna in neverjetna propaganda, ampak čitati zna precej ljudi, ki so iz Balkana, pa je med

temi še več takih, ki verjamejo, ker je pač tiskano.

Ta — kultura ima tudi svoje dušeslovno ozadje. Kakor prave politične svobode je bilo malo, in vobče niti Srbov v smemo izvzeti, ker se niti teku kakih sto let niso mogli preboriti do take prave politične svobode. Slovenci in Hrvatje in Prečani so bili pod do kuratelo tujih vlad. Po svotovni vojski je prišlo do ne — svobode, ampak vsaj je sem opazil že prve dni in celo pri Slovencih, da si prbudno tolmačijo to svobodo — Vsak naj bi lahko delal, kar se mu poljubilo. Ako ni mgel in ni smel — je bila Jugoslavija že tedaj le — prok Jugoslavija. Sam sem izkusil doživel. Kaj šele tam bolj pri ti jugu?? Pod tujim jarmom ječimo, ampak pod jarmom do — besnimo.

Vsak je — falot, ako ne ne ugaja, in če se zabraniti ka pisava, pa še bolj besnimo, ko ne smemo besneti.

Zapišite to na rovaš kulture, če hočete, jaz zapišem na rovaš — omike, pa me je ko kdo lopne, ako se mor zanima za te psihološke opake, ki segajo v udejstvovanje pri — kulturi.

POLJAKI V AMERIKI

Prva poljska župnija v Ameriki je bila ustanovljena pred 80 leti. Je to župnija, ki se danes nosi poljsko ime "Poljska Maria" (Gospa Marija) mo Teksasu. Poljski duhovnik z Gor. Šlezije je ustvaril podlogo za sedanje obširno duhovno pastirstvo med ameriški Poljaki. Iz nesrečne Šlezije, kjer so Prusi tako strahotno stiskali Poljake, se je l. 1855. izselilo v Ameriko poljskih družin. V Teksasu so ustanovili svojo naselbino "Poljska Maria," katera se še danes tako imenuje.

Danes je v vsej Ameriki 862 poljskih katoliških župnij, od teh 815 v Združenih državah in 47 v Kanadi. Največ katoliških župnij imajo v žavi Pennsylvania, namreč 153. Med mesti pa je Chicagotisto, kjer je največ poljskih župnij, tu jih je namreč 45.

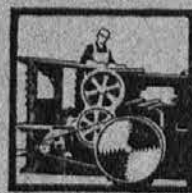
Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravno prejeli novo pošiljatev in imamo zopet v zalogi. Vsak, ki so zadnje čase iskali ga naročili, ga bodo te prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je imenitno resanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta nova barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, ga naj naroči. STANE POŠTNINO 30c, in se naroči od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road
Chicago, Ill.

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd.

Chicago, Ill.